

KASTELEN
EN RIDDERS

WAT WETEN JULLIE NOG VAN VOOR
DE PAASVAKANTIE?

- Wie haalt de meeste punten?

HET
ONTSTAAN
VAN
KASTELEN
(QUIZ)

HET ONTSTAAN VAN KASTELEN

- In welke periode werden kastelen gebouwd?
- Waarom werden kastelen gebouwd?
- De eerste kastelen waren gemaakt van?
- Noem 2 voordelen van kastelen in steen.
- Wanneer werd de ophaalbrug omhoog gehaald?
- Wat kregen de boeren inruil van de kasteelheer voor het voedsel die ze gaven?
- Na welke uitvinding waren de kastelen niet meer zo veilig?
- Waarvoor werden de kastelen nadien gebruikt?

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20031127_riddersenkastelen01

4

In de Middeleeuwen, ongeveer duizend jaar geleden, werden kastelen gebouwd. Het was een onrustige tijd. De mensen voelden zich niet echt veilig. Er was niet één machtige koning die alleen heerste. Er waren allemaal kleine heersers. Die vochten veel tegen elkaar om de machtigste te worden.

Daarom bouwden zij sterke forten om zich te verdedigen. De eerste kastelen waren van hout. Ze bestonden uit een houten toren met daaromheen een wal van aarde en een gracht. Bovenop die wal stond meestal een hek van houten palen met scherpe punten. Later kwamen er kastelen van steen. Die konden niet zo makkelijk in brand vliegen en ze waren veel sterker dan hout. Ze hadden dikke muren, kleine, smalle vensters, een slotgracht en een ophaalbrug. Die kon omhoog gehaald worden wanneer er gevaar dreigde. Dan kon niemand meer het kasteel binnen.

Zo'n kasteel werd gebouwd op een heuvel of bij een brede rivier. Dan was het voor de vijand extra moeilijk om het kasteel te veroveren. Het voedsel voor de kasteelbewoners kwam van de boeren uit de omgeving. Die kregen in ruil daarvoor bescherming van de kasteelheer.

Als de vijand er aan kwam, konden de boeren vluchten binnen de muren van het kasteel. Na de uitvinding van het buskruit waren de kastelen niet zo veilig meer. Een kanon kon de dikke muren wél beschadigen of vernielen. Daarom werden ze sinds die tijd niet meer gebruikt als fort, maar meer als woonhuis.

HET ONTSTAAN VAN KASTELEN

- In welke periode werden kastelen gebouwd?

In de Middeleeuwen

- Waarom werden kastelen gebouwd?

Om zich te kunnen verdedigen.

- De eerste kastelen waren gemaakt van?

Hout, een wal van aarde en een gracht met scherpe palen.

- Noem 2 voordelen van kastelen in steen.

Ze konden niet zo snel in brand vliegen en waren steviger.

HET ONTSTAAN VAN KASTELEN

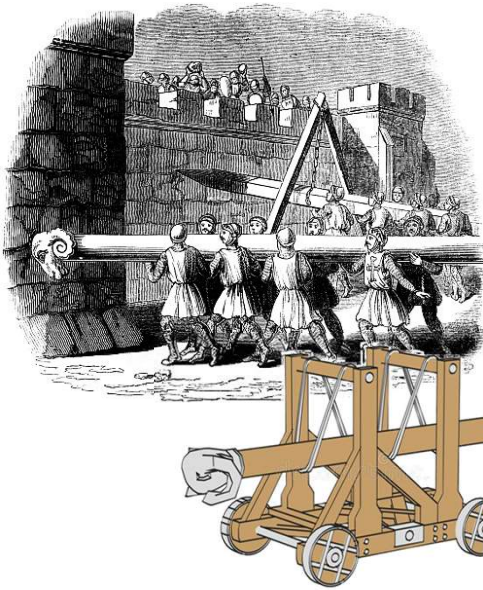
- Wanneer werd de ophaalbrug omhoog gehaald?
Als er gevaar was, dan kon niemand meer het kasteel binnen.
- Wat kregen de boeren inruil van de kasteelheer voor het voedsel die ze gaven?
Bescherming van de kasteelheer.
- Na welke uitvinding waren de kastelen niet meer zo veilig?
Het buskruit (het kanon)
- Waarvoor werden de kastelen nadien gebruikt?
Als woonhuis

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20031127_riddersenkastelen01

TEN
AANVAL!
(QUIZ)

TEN AANVAL!

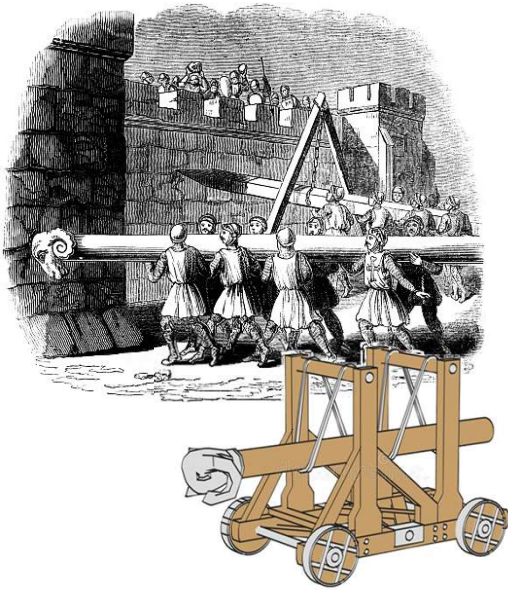
- Hoe begon een aanval meestal?
- Waarvoor dient een "stormram"?
- Hoe verdedigden de kasteelbewoners zich?
- Welk voorwerp gebruikten de aanvallers om gaten in de muur te slaan?
- Wat is een uithongeringsbeleg?

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20031127_riddersenkastelen02

8

In de Middeleeuwen was het heel onrustig. De mensen voelden zich niet veilig. Daarom bouwden ze zo sterk mogelijke forten die een vijand moeilijk kon innemen. Toch werd dat wel eens geprobeerd. Zo'n aanval begon vaak met het omsingelen van het kasteel. Elke doorgang werd afgesloten. De kasteelbewoners konden geen kant meer op. Met een stormram, een grote houten paal, beukten de aanvallers de buitenste poort open. Met lange ladders probeerden ze over de kasteelmuren te klimmen. Vanuit het kasteel gooiden de kasteelbewoners emmers met kokend hete olie en pek naar beneden. Boogschutters schoten pijlen af op de aanvallers. De slingerkatapult van de aanvallers slingerde grote zware stenen ver weg. Tegen de kasteelmuur aan om een gat te slaan. Daar kon geen pijl tegenop. Als het niet lukte om het kasteel in te nemen via zo'n stormaanval, dan trok de vijand zich terug. Óf de vijand ging over tot een uithongeringsbeleg. Het kasteel werd totaal omsingeld. Als de aanvallers het maar lang genoeg vol hielden, raakten het voedsel en het drinkwater in het kasteel wel op. En dan moesten de kasteelbewoners zich wel overgeven.

TEN AANVAL!

- Hoe begon een aanval meestal?

Met het omsingelen van het kasteel.

- Waarvoor dient een "stormram"?

De buitenste poort open beuken.

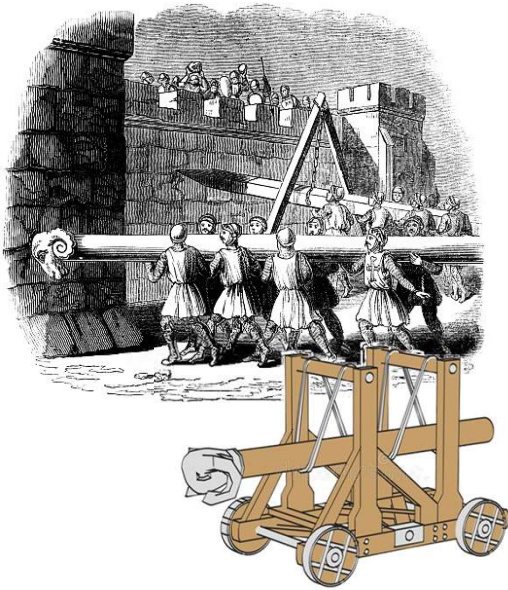
- Hoe verdedigden de kasteelbewoners zich?

Met kokend hete olie en pek.

Boogschutters schoten pijlen af.

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20031127_riddersenkastelen02

9

TEN AANVAL!

- Welk voorwerp gebruikten de aanvallers om gaten in de muur te slaan?

De slingerkatapult

- Wat is een uithongeringsbeleg?

Het kasteel werd totaal omsingeld. Als de aanvallers het maar lang genoeg vol hielden, raakten het voedsel en het drinkwater in het kasteel wel op. En dan moesten de kasteelbewoners zich wel overgeven.

HET GEWONE LEVEN
IN EEN KASTEEL

HET GEWONE LEVEN IN EEN KASTEEL

- Waarom waren de vensters in de kastelen zo smal, denk je?
- Wat is een voetblok?
- Wanneer werd dit bijvoorbeeld gebruikt?

<https://schooltv.nl/video/leven-in-een-kasteel-als-in-een-sprookje/>

HET GEWONE LEVEN IN EEN KASTEEL

- Waarom waren de vensters in de kastelen zo smal, denk je?

Om de wind tegen te houden. In de vensters zat nog geen glas.

- Wat is een voetblok?

Een houten blok met vier gaten en was geschikt voor het boeien van twee personen tegelijk. = een strafblok

- Wanneer werd dit bijvoorbeeld gebruikt?

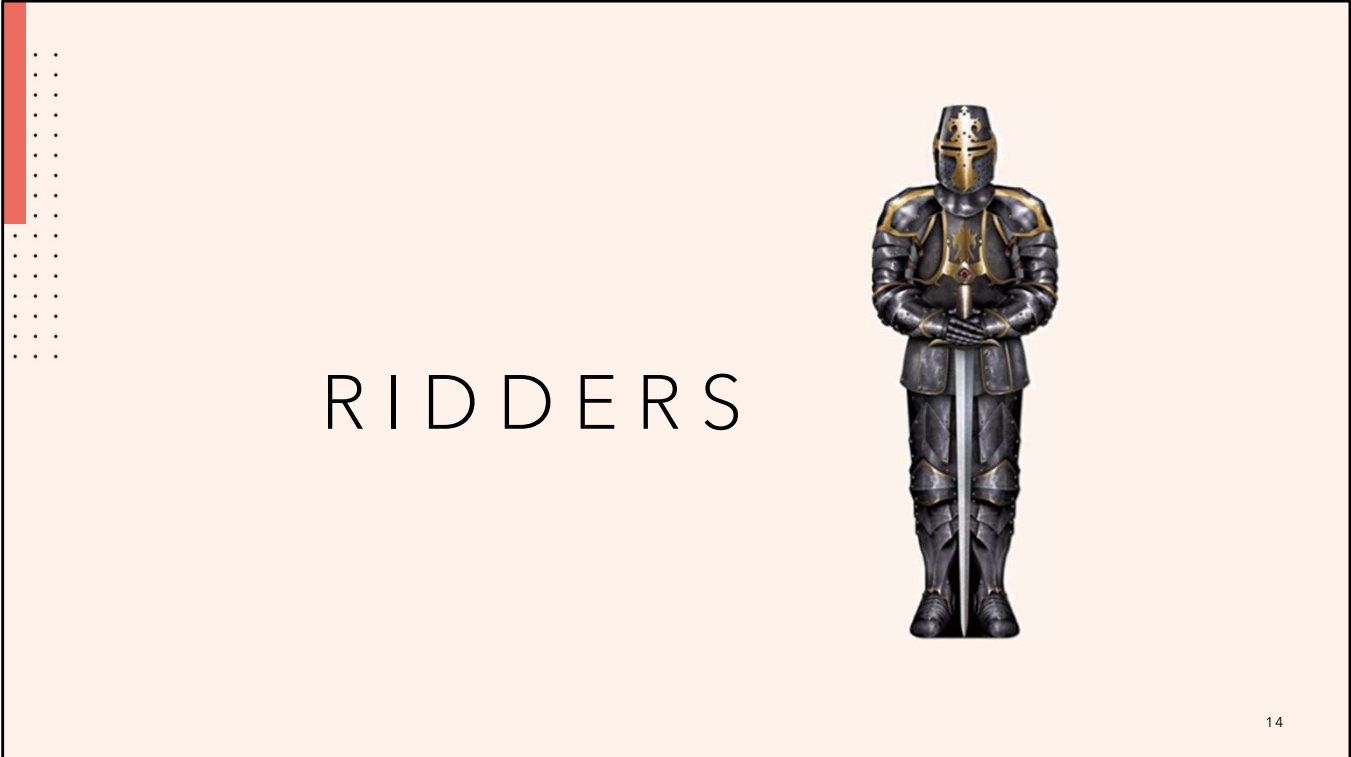
Als je werd beschuldigd van bijvoorbeeld diefstal.

Zo kon je niet meer weg, want je zat vast.

<https://schooltv.nl/video/leven-in-een-kasteel-als-in-een-sprookje/>

13

RIDDERS

RIDDERS

- Wat waren ridders eigenlijk?
- Wat was het bijzondere aan ridders?
- Wat deden ze om hun dure wapenuitrusting te betalen?
- Wat kregen de boeren van de ridders in ruil voor de goederen?

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20050614_middeleeuwen07

RIDDERS

- Wat waren ridders eigenlijk?

Strijders, soldaten

- Wat was het bijzondere aan ridders?

Ze vochten niet op de grond maar op een paard.

- Wat deden ze om hun dure wapenuitrusting te betalen?

Ze boden zich aan bij graven en prinsen om mee te vechten in hun leger.

- Wat kregen de boeren van de ridders in ruil voor de goederen?

bescherming

Een prachtig gebied ergens in Europa - zo'n 500 jaar geleden. Een ridder rijdt op zijn gemak door het bos. Hij heeft net een toernooi gehad en is op weg naar huis, naar zijn kasteel.

Ridders waren strijders in de Middeleeuwen. Soldaten eigenlijk. Maar het bijzondere van ridders was dat ze niet op de grond vochten, maar vanaf de rug van een paard. Met een zwaard. Hun speciale wapenuitrusting kostte erg veel geld. En om dat geld te verdienen, boden ridders zich aan bij graven en prinsen, en vochten mee in hun legers.

In ruil voor dat meevechten konden de ridders geld lenen van hun heer. Van dit geld kochten ze een groot stuk land, en dat lieten ze bewerken door boeren. De boeren die op het land van een ridder werkten, moesten een deel van hun oogst - of van hun kudde dieren - aan de ridder geven. In ruil voor die spullen beloofden de ridders dat ze de boeren zouden beschermen. En die bescherming konden de boeren wel gebruiken. Want op het platteland werden de mensen heel vaak aangevallen.

De ridder zelf liep ook gevaar. En om zichzelf en de boeren tegen de vijand te beschermen, bouwde hij een geweldig groot en stevig huis: een kasteel.

EEN
MIDDELEEUWSE
STAD

DE TERM 'MIDDELEEUWS'

-> Komt van het Latijn 'medium aevum'
middel - eeuwen (een tussenperiode)

Het is een synoniem voor achterlijk en barbaars

Wist je dat?

Info leerkracht: De term 'middeleeuws' is vrijwel synoniem voor achterlijk en barbaars. Volgens dichters en geleerden vanaf de 14de eeuw is dit een betreurenswaardige periode van verval tussen de oudheid en de nieuwe glorie tijd die de humanistische geleerden zelf belichaamden. Het begrip 'medium aevum', middel-eeuwen wordt gelanceerd. Na de middeleeuwen begint de Renaissance (wedergeboorte): de herleving van antieke ideeën en idealen.

Het begrip middeleeuwen heeft trouwens een louter West-Europese grondslag: het Oost-Romeinse Rijk blijft voortbestaan tot 1453.

Hoe uitleggen aan de kinderen: De middeleeuwen is dus een tussenperiode die ze een naam moesten geven. Het komt van het latijn medium aevum wat letterlijk betekent middel-eeuwen dus tussen de eeuwen door. Voor de middeleeuwen had je een enorme bloeiperiode van kunst en idealen en dan plots stopt het. Na de middeleeuwen begint de hergeboorte omdat de bloeiperiode terugkomt en dezelfde kunst en idealen terugkomen.

EEN MIDDELEEUWSE STAD

- In welk land ligt het stadje Carcassonne?
- Waarvoor dienden de houten overkappingen?
- Waarvan waren de meeste huizen in De Middeleeuwen gebouwd?
- Waarom was dit zo gevaarlijk?
- Wat was het belangrijkste gebouw van de Middeleeuwse stad?

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20070618_carcassonne01

19

EEN MIDDELEEUWSE STAD

- In welk land ligt het stadje Carcassonne?
Frankrijk (in het zuiden)
- Waarvoor dienden de houten overkappingen?
Ze dienden als schietgaten. Ze schoten op invallers.
- Waarvan waren de meeste huizen in De Middeleeuwen gebouwd?
Van leem en hout
- Waarom was dit zo gevaarlijk?
Bij brand verspreidde het zich heel snel en kon heel de stad afbranden.
- Wat was het belangrijkste gebouw van de Middeleeuwse stad?
De kerk. Het stond midden in de kerk en iedereen betaalde mee.

20

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20070618_carcassonne01

Carcassonne ligt in het zuiden van Frankrijk. Hoog op een heuvel. Carcassonne is het mooiste voorbeeld van een middeleeuwse stad in Europa. De huizen en gebouwen staan er nog net zo bij als vroeger. In de middeleeuwen vielen vijandige legers en rovers de stad vaak aan. Om de stad daartegen te beschermen, bouwden de mensen er zware muren om heen. Vanaf de hoge torens konden stadswachters de hele omgeving in de gaten houden. En aanvallers op tijd ontdekken. In de muren zaten schietgaten. De verdedigers konden van hieruit met pijlen op de aanvallers schieten. Dat deden ze ook vanuit deze houten overkappingen. Ze gooiden stenen, kokend water of gloeiend hete olie op de aanvallers. De meeste huizen in een Middeleeuwse stad stonden dicht op elkaar. Ze waren gebouwd van leem en hout. Dat was eigenlijk heel gevaarlijk. Want bij brand kon het vuur dan heel snel om zich heen grijpen en een hele stad in de as leggen. In de middeleeuwen was iedereen gelovig. Alle mensen gingen naar de kerk. Elke dag. Ook in Carcassonne. De kerk was het grootste en belangrijkste gebouw en stond midden in de stad. De mensen uit de middeleeuwen moesten meebetalen om hem zo mooi mogelijk te maken. Daar waren ze trots op.

4/13/2023

Sample Footer Text 22

4/13/2023

Sample Footer Text 24

Best 11 hr 14 hr 9 days 3 days

VBS De Klimtoren, Kapellestraat 16, 8490

Carcassonne, 11000, France

Add destination

Leave now Options

Send directions to your phone

via A20	10 hr 47 min	1,059 km
Fastest route now due to traffic conditions		
⚠ This route has tolls.		
⚠ This route crosses a country border.		
Details		
via A1 and A20	11 hr 4 min	1,072 km
via A75	11 hr 33 min	

Hotels Gas EV charging Things to do Campgrounds More

Layers

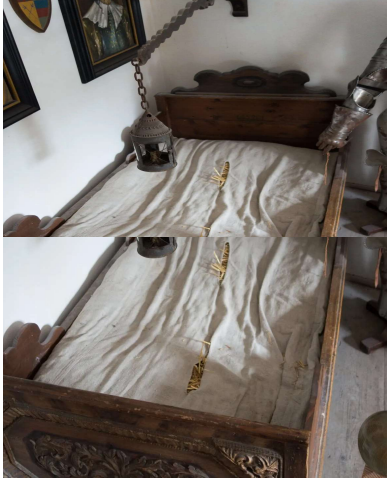
DE KERK

Wist je dat?

- Kerken waren heel belangrijk!
  - De mensen gingen dagelijks naar de kerk
  - Ze hielpen meebouwen en betalen aan de kerk
  - Door **aflaten** te verkopen hadden ze veel geld om kerken te bouwen.
  - **Had je iets misdaan? Koop een aflat.**
- Je gaat dan naar de hemel en niet naar de hel.**

OP STRAAT
IN DE
MIDDELEEUWEN

LIGGEND SLAPEN?!?

https://youtu.be/z5T4F4bBPOQ?list=PL-eMgaR_7yQACoKCA3aNy5yHU9cyKNLdz

Mensen waren bang voor het duistere van de nacht.

Wist je dat?

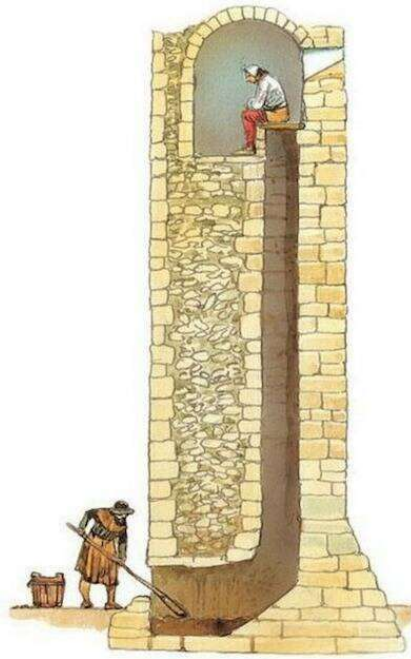
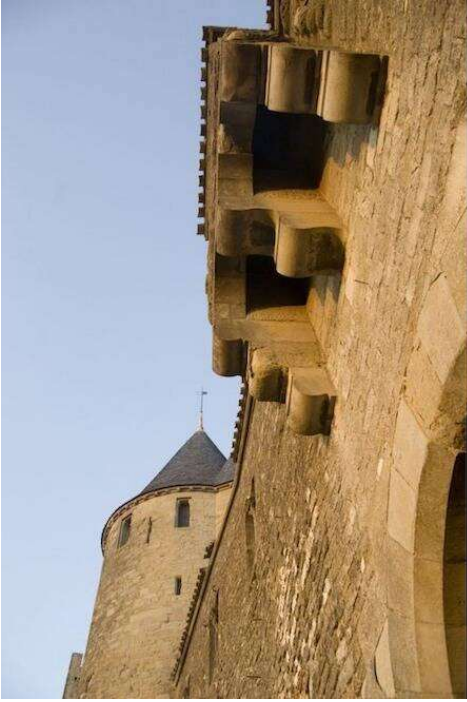
4/13/2023

toilet?

4/13/2023

Sample Footer Text 29

Wist je dat?

OP STRAAT IN DE MIDDELEEUWEN

1. Wat deden de mensen met hun afval?
2. Waarom waren de mensen zo bang 's nachts in de middeleeuwen?
3. Waar gingen de mensen naar het toilet destijds?

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20050614_middeleeuwen05 (filmpje werkt niet meer)

31

OP STRAAT IN DE MIDDELEEUWEN

1. Wat deden de mensen met hun afval?

Op straat gooien (voor de dieren)

1. Waarom waren de mensen zo bang 's nachts in de middeleeuwen?

Ze maakten de mensen bang. Misdadigers kwamen in de nacht buiten.

1. Waar gingen de mensen naar het toilet destijds?

Op straat

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20050614_middeleeuwen05 (filmje werkt niet meer)

32

WIE KON RIDDER
WORDEN

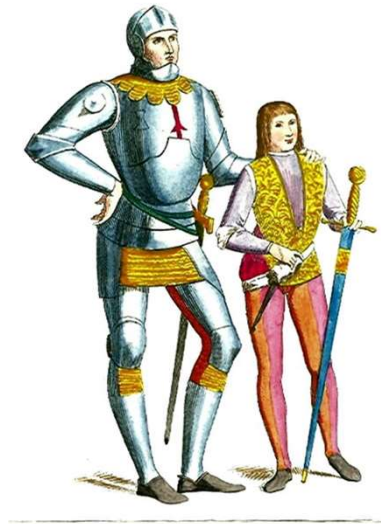

33

Belangrijk dat ze de grootste oorzaak weten waarom burchten werden gebouwd.

WIE KAN RIDDER WORDEN

- Zonen van koningen, ridders en adellijke heren.
- Ridder zijn was heel erg duur.
- (opleiding, paarden, wapens en het harnas)

HOE RIDDER WORDEN

- Vanaf 7 jaar -> page
- Vanaf 14 jaar -> schildknaap

Betekenis van page: dienaar van een ridder

TAKEN VAN EEN SCHILDKNAAP

- Wie zou deze taken willen doen als hij weet dat hij ridder kan worden?
- Zou er iemand van jullie ridder willen worden?

Het belangrijkste werk voor de schildknaap:

Slijpen van de wapens

Wapentraining

Paardrijden

Poetsen van het harnas.

HOE RIDDER WORDEN

De uitreiking van
het zwaard

De nachtelijke
wake

Geridderd
worden

TOERNOOIEN

38

Belangrijk dat ze de grootste oorzaak weten waarom burchten werden gebouwd.

Een Mêlee

Wilde gevechten met veel ridders

Regels:

- Een ridder in veilig gebied mocht je niet aanvallen
- Probeer de ridder niet te doden

steekspel

Op paard met een lans.
Probeer elkaar van het paard te
duwen met de lans.

(houten lans die in stukjes
afbrak)

zwaardgevechten

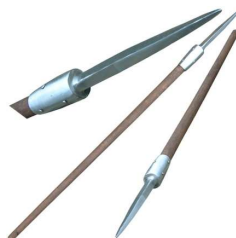
Met of zonder paard

Sample Footer Text

WAPENS IN DE MIDDELEEUWEN

(WIE HERKENT DE MEESTE WAPENS OP HET EINDE VAN DE LES?)

<https://schooltv.nl/video/middeleeuwse-wapens-van-de-kruisboog-tot-het-kanon/#q=wapens>

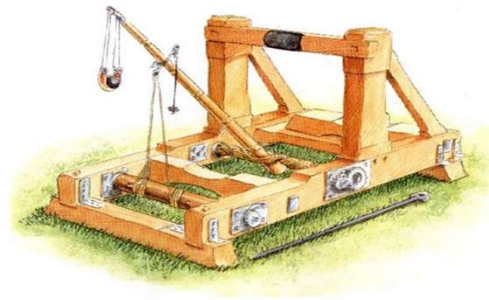
DE HELLEBAARD

De hellebaard bestaat uit een bijlblad met daarop een punt die op een lange schacht is gemonteerd. Het kan een haak of doorn aan de achterkant van het bijlblad hebben om bereden strijders vast te grijpen.

EEN BLIJDE

Middeleeuws slingergeschut, waarmee stenen, bommen, brandstichtend materiaal of kadavers in een belegerde vestingstad konden worden geslingerd; ook wel ballist, slingerblijde of trijbok; zie ook katapult.

<https://schooltv.nl/video/een-slingerblijde-een-middeleeuwse-katapult/playlist/341/>
Een slingerblijde

EEN MORGENSTER

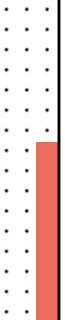
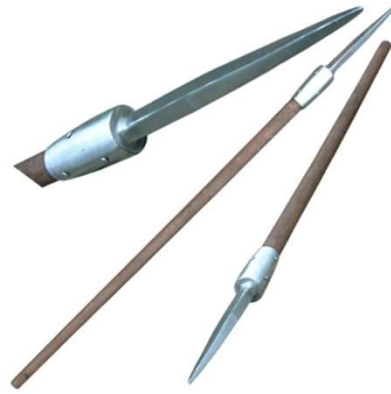
- Een morgenster is een combinatie van botte kracht en prikaanval om de vijand te doden of te verwonden.

(tip: vorm ster)

EEN GOEDENDAG

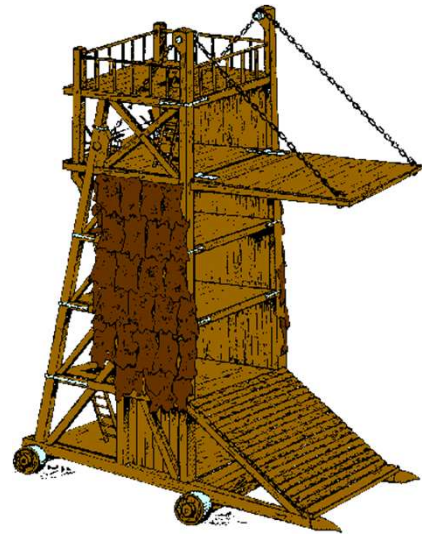
De goedendag was een stok met een uitstekende pin en een ijzeren ring, waarmee gestoken en geslagen kon worden.

EEN EVENHOGE

Een belegeringstoren of doorbraaktoren is gebouwd om aanvallers en ladders te beschermen bij het naderen van de verdedigingsmuren van een fort.

(tip: herken je het dialect)

EEN KRUISBOOG

Een kruisboog is een afstandswapen, Kruisbogen schieten pijlachtige projectielen die bouten of ruzies worden genoemd.

(tip: kijk naar de vorm)

WAPENS IN DE MIDDELEEUWEN

(WAT IS DE NAAM?)

Een morgenster

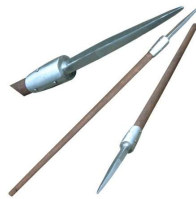
Een kruisboog

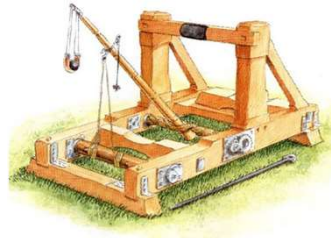
Een evenhoge

De hellebaard

Een goedendag

Een blijde

- <https://schooltv.nl/video/een-slingerblijde-een-middeleeuwse-katapult/playlist/341/>
- Een slingerblijde

- <https://schooltv.nl/video/middeleeuwse-wapens-van-de-kruisboog-tot-het-kanon/#q=wapens>
- wapens

DE VIKINGEN

52

Belangrijk dat ze de grootste oorzaak weten waarom burchten werden gebouwd.

DE VIKINGS = DE NOORMANNEN

Naam voor de bewoners van Denemarken,
Noorwegen en Zweden.

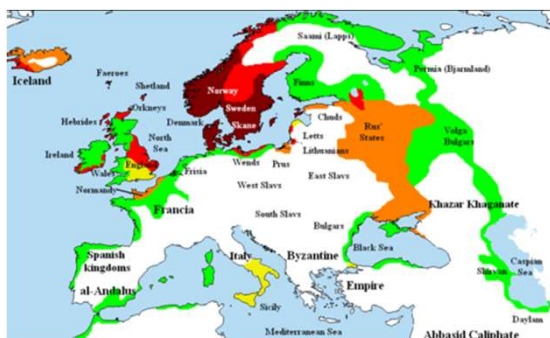
53

Wie waren de Vikingen?

De Vikingen leefden in Scandinavië van de 8e tot de 11e eeuw. Ze waren vooral boeren en scheepsbouwers. Het land waar ze woonden was niet erg geschikt voor de landbouw; Noorwegen was heuvelachtig, Zweden was helemaal bebost en in Denemarken was veel zandgrond met heide. Toen de bevolking toenam was er niet genoeg land voor iedereen en gingen ze naar andere manieren zoeken om aan eten te komen. Eerst plunderden ze steden en kloosters leeg en vaak was dat een heel groot succes. Omdat ze heel goed in hout, metaal en steenbewerking waren, maakten ze goede wapens. Ze waren erg sterk in groepen en op zee werden ze ook wel 'Heren van de zee' genoemd.

DE VIKINGS = DE NOORMANNEN

- Zeerovers, veroveraars en plundersaars
- Wat deden ze hier?
- Wat deden wij tegen de aanvallen?

Info leerkracht: De Vikings, ze kwamen binnen eerst als zeerovers en plundersaars, later als veroveraars, stichters van staten en handelaars.

Plundertochten veranderen geleidelijk in handelsexpedities, waarbij slaven, honing, pelzen en slagtoenden van walrussen tegen specerijen, zilver, parels en Chinese zijde worden geruild. De invallen van de Noren en Denen in het westen brengen hen naar de Britse eilanden en het vasteland (het Frankische rijk). Dit gebeurt over zee. Hun vloten bestaan uit lange smalle schepen (drakkars of snekken) versierd met drakenkoppen, bemand met vijftig tot zestig krijgers. De tochten beginnen gewoonlijk in de lente en brengen de Noormannen aan de mondingen van de stromen, waarlangs zij diep in het binnenland doordringen.

Aanvankelijk staan de continentale gebieden weerloos tegenover de aanvallen. De Karolingische vorsten na Karel de Grote blijken niet in staat om aan de aanvallen efficiënt weerstand te bieden. Het gevolg is dat lokale heren burchten bouwen en zelf de verdediging van hun gebied in handen nemen. Ten

Wist je dat?

1. DRAKKAR

- Schip van de Vikingen
- Gebruikt als oorlogs- en transportschip
- Houtsnijwerk op de voorkant
- Drakenkop - Drakkar

2. HELM

Vikingen droegen **GEEN** helm met horentjes (dit is een fabel)

- Kunstenaars maakten de Vikings

Nog woester.

+

=

1, Drakkar: Wat is een drakkar en hoe ziet het eruit?

Een drakkar is een schip van de vikingen. Het wordt ook wel het langschip genoemd. Het werd gebruikt als oorlogs-en transportschip dat gezeild of geroeid kon worden.

(Om het indrukwekkend eruit te laten zien werd het vaak versierd met houtsnijwerk op de voorkant en de zijkanten van het schip. Het snijwerk op de voorkant was vaak een slangenkop of een draak. Hierdoor is de naam 'drakkar' ontstaan.)

2, Helmen,

Fabel: Vikingen droegen helmen met horentjes

De Vikingen waren ontdekkingsreizigers, handelaren én plunderaars uit Scandinavië. Ze leefden zo'n duizend jaar geleden. Op plaatjes dragen Vikingen altijd helmen met hoorns, maar volgens onderzoekers droegen ze die helemaal niet. Er is zelfs nog nooit een helm uit de Viking-tijd teruggevonden. Zo'n hoofddekseel met uitsteeksels zou bovendien onhandig zijn geweest tijdens het vechten.

Kunstenaars

Het idee dat Vikingen helmen met hoorns droegen ontstond in de 19e eeuw.

Kunstenaars uit die tijd vonden de verhalen over de Vikingen heel mooi en romantisch.

Maar omdat ze niet wisten hoe ze eruit zagen, baseerden ze hun uiterlijk - met woeste baard en helm - op oude beschrijvingen van een heel ander volk: de Germanen. Zij droegen waarschijnlijk wel helmen met hoorns en vleugels, maar leefden veel eerder

dan de Vikingen.

DE VIKINGS

- Wat is de naam van een Vikingschip?

Een drakkar

- Droegen de Vikings helmen met horens?

Nee, dat is een fabel.

- Wat deden de mensen om zich te beschermen tegen de aanvallen van de Vikings?

Burchten bouwen

<https://schooltv.nl/video/hoe-word-ik-een-viking-tutorial-voor-onbevreesde-vikingen/#q=viking>

56

Hoi hoi, dit is de tutorial how to be a Viking. Hoe word ik een Viking? Germanen zijn heel vies. Maar wij Vikingen zijn superschoon op onszelf. Lekker toch? Mmm... We gaan elke week lekker lang in bad. Gewoon even helemaal niks en genieten met een grote G. Een stukje me-time. Tijd voor jezelf nemen. Da's belangrijk, zeker als je altijd maar landen aan het veroveren bent. We wassen ons met zeep gemaakt van as en vet. Fijn he! Wil je ruiken? Ruik maar. Oorsmeer, bah. Gelukkig hebben we daar een lepeltje voor omdat er eruit te peuteren, anders hoor je niks. En wij Vikingen moeten elkaar natuurlijk wel kunnen verstaan op het slagveld als we een dorp plunderen of een klooster platbranden. Aha hallo lepeltje, dag oorsmeer. We kammen altijd ons haar en onze baard, zodat we er op het slagveld verzorgd uitzien. Stukje respect naar je vijand toe. Kleine dingen zijn belangrijk. We hebben een pincet om onze overtollige haren eruit te trekken. Ja, wie mooi wil zijn moet pijn lijden. Ik ga nooit met ongeschoren kleding een bloederig slagveld op. Ik kijk wel uit. Als je de kusten van Europa platbrandt en plundert, dan moet je er wel verzorgd uitzien natuurlijk he. Altijd even strijken met een strijksteen. Meisjes kunnen ook viking worden natuurlijk. Hallo, 't is de tiende eeuw, duh. We hebben de slaapzak uitgevonden voor thuis of op het koude schip. We zijn gek op reizen, lekker een tussenjaar nemen, de wijde wereld in, andere culturen opsnuiven en in de fik steken natuurlijk. En we drinken dus niet uit schedels. Dat is een gekke roddel en dus niet waar, oke? Maar we doen wel kohl onder onze ogen om onze vijanden de stuipen op het lijf te jagen. Gothic! We slaan op ons schild we schreeuwen waaaaaah! En dan loopt iedereen weg. En dan schreeuwen we: raaaaaah! We vechten ook graag naakt, is wel koud, maar

daar word je hard van. Wil jij ook Viking worden? Ga dan naar jaikwilookvikingworden.nl.

DE VIKINGS

- Waarom wouden de Vikingen er altijd goed uitzien voor de vijanden op het slagveld?

Stukje respect naar de vijand.

- Konden meisjes Vikingen worden?

Ja!

- Waarom doen ze kool onder hun ogen?

Om de vijand de stuipen op het lijf te jagen.

<https://schol.tv.nl/video/hoe-word-ik-een-viking-tutorial-voor-onbevreesde-vikingen/#q=viking>

57

Hoe word ik een Viking? Germanen zijn heel vies. Maar wij Vikingen zijn superschoon op onszelf. Lekker toch? Mmm... We gaan elke week lekker lang in bad. Gewoon even helemaal niks en genieten met een grote G. Een stukje me-time. Tijd voor jezelf nemen. Da's belangrijk, zeker als je altijd maar landen aan het veroveren bent. We wassen ons met zeep gemaakt van as en vet. Fijn he! Wil je ruiken? Ruik maar. Oorsmeer, bah. Gelukkig hebben we daar een lepeltje voor omdat er eruit te peuteren, anders hoor je niks. En wij Vikingen moeten elkaar natuurlijk wel kunnen verstaan op het slagveld als we een dorp plunderen of een klooster platbranden. Aha hallo lepeltje, dag oorsmeer. We kammen altijd ons haar en onze baard, zodat we er op het slagveld verzorgd uitzien. Stukje respect naar je vijand toe. Kleine dingen zijn belangrijk. We hebben een pincet om onze overtollige haren eruit te trekken. Ja, wie mooi wil zijn moet pijn lijden. Ik ga nooit met ongeschoren kleding een bloederig slagveld op. Ik kijk wel uit. Als je de kusten van Europa platbrandt en plundert, dan moet je er wel verzorgd uitzien natuurlijk he. Altijd even strijken met een strijksteen. Meisjes kunnen ook viking worden natuurlijk. Hallo, 't is de tiende eeuw, duh. We hebben de slaapzak uitgevonden voor thuis of op het koude schip. We zijn gek op reizen, lekker een tussenjaar nemen, de wijde wereld in, andere culturen opsnuiven en in de fik steken natuurlijk. En we drinken dus niet uit schedels. Dat is een gekke roddel en dus niet waar, oke? Maar we doen wel kohl onder onze ogen om onze vijanden de stuipen op het lijf te jagen. Gothic! We slaan op ons schild we schreeuwen waaaaaah! En dan loopt iedereen weg. En dan schreeuwen we: raaaaaah! We vechten ook graag naakt, is wel koud, maar daar word je hard van. Wil jij

ook Viking worden? Ga dan naar jaikwilookvikingworden.nl.

HET VERSCHIL TUSSEN EEN BURCHT EN EEN KASTEEL

Kasteel - Slot - Burcht - Paleis - Fort

4/13/2023

- Een burcht is een **versterkt kasteel**.
- De extra versterking bestaat uit een **gracht** (met valbrug) en **stenen ommuring**.
- een burcht ligt op een **rots of bergtop** om het gevaar te kunnen zien aankomen.

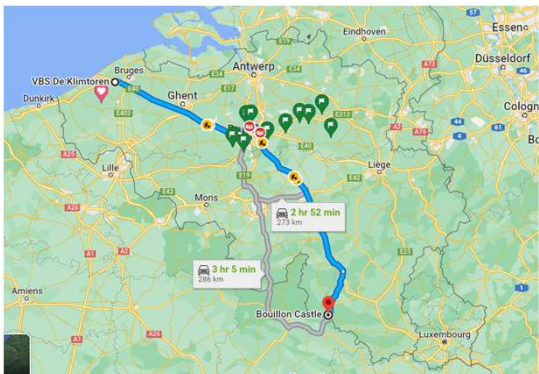
Sample Footer Text

58

KASTELEN IN BELGIË

Wist je dat?

- België heeft maar liefst 3000 kastelen verdeeld over het hele land.
- De oudste burcht is =
Het versterkte kasteel van Bouillon. (op rots)

JABBEKE IN DE MIDDELEEUWEN

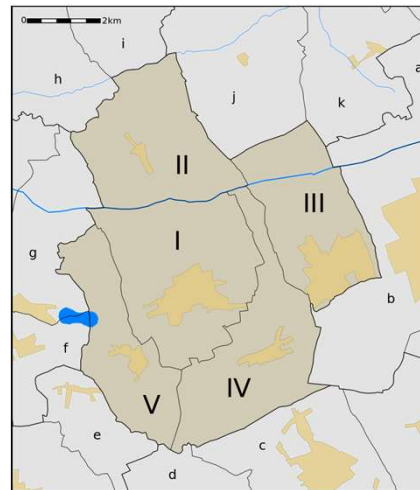
Wist je dat?

Jabbeke verwijst naar de beek waarlangs het dorp is ontstaan.

→ BEKE

In 961 werd Jabbeke voor het eerst schriftelijk vermeld, als Jabeca.

Er was een kasteel dat vanaf de 15e eeuw bewoond werd door de familie Van Straten en later door de familie Van Haverskercke. Burcht is vernietigd.

MIDDELEEUWS FESTIVAL JABBEKE

Wist je dat?

- <https://www.middeleeuwsfestival.be/>

Middeleeuws Festival Jabbeke

Van hofnar over vuurspuwers tot zwaardgevechten: ridders én Vikings zorgen voor grootste middeleeuws spektakel van Vlaanderen

Wist je dat?

Johan Ryheul (links), Alain Vanloven van café Alainprovist en burgemeester Frank Casteleyn (rechts), die zelf mee de handen uit de mouwen steekt om alles op tijd klaar te krijgen: "In de jaren zeventig waren er de laatste steekspelen in Brugge. Sindsdien zijn die verdwenen uit onze provincie en daar wilden wij verandering inbrengen." — © Jeffrey Roos

SNELLESEM - Wie er altijd al van heeft gedroomd om ondergedompeld te worden in de ridderlijke sfeer van de middeleeuwen, moet zaterdag en zondag in Jabbeke zijn. Daar vindt voor het eerst een echt **Middeleeuws Festival** plaats met steekspelen, workshops zwaardvechten en vooral heel veel ridders en Vikings. "Het festival neemt je mee van de jaren 600 tot 1500", luidt het.

GRAVENSTEEN GENT

4/13/2023

Sample Footer Text

63

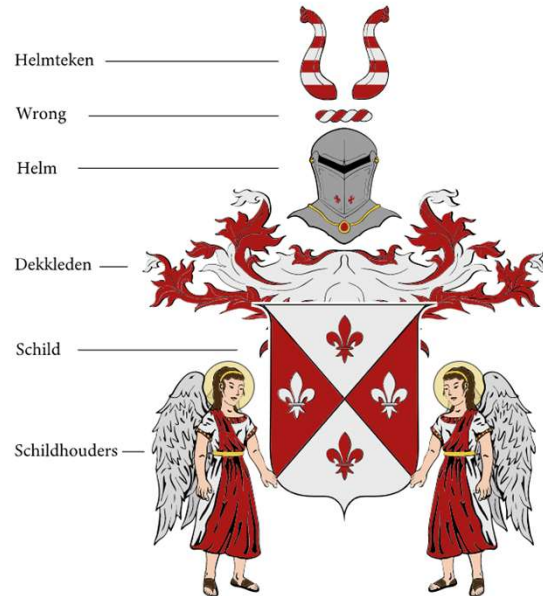
Een volledig wapen is opgebouwd uit meer dan alleen het schild:

Helmteken, geplaatst op de helm. Vaak een onderdeel van/verwijzing naar/in de kleur van een element uit het wapenschild.

Wron, de gevlochten stof waar bij riddertoernooien het helmteken op werd bevestigd

Helm, er zijn verschillende modellen mogelijk
Dekleden, weergave van de riddertuniek (letterlijk de Coat of Arms uit de Engelse vertaling) vaak in de hoofdkleuren van het wapenschild

Wapenschild, het hoofdonderdeel van een wapen met het unieke ontwerp van een familie
Schildhouders, een optioneel pronkstuk die het schild vasthouden

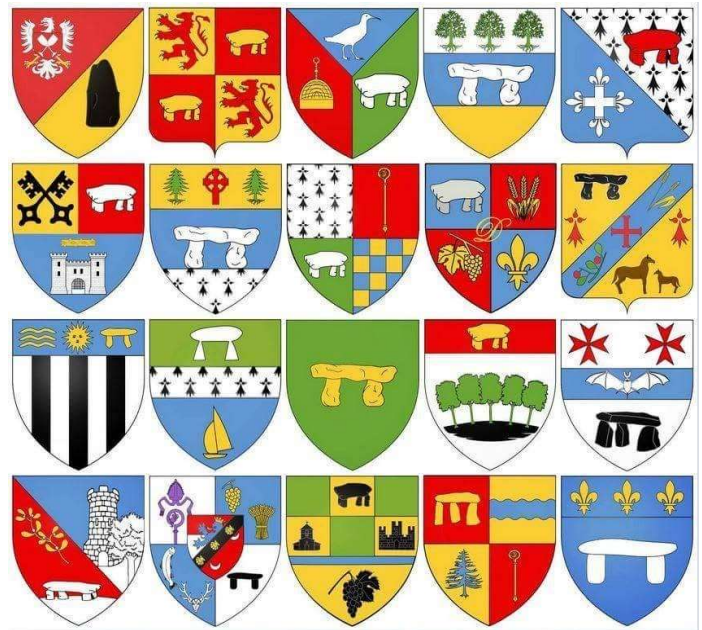
DEKKLEDEN

RIDDERTUNIEK

WAT IS EEN WAPENSCHILD?

= **FAMILIEWAPEN**
(**VERSCHILLENDE KLEUREN**
EN VORMEN)

Een familiewapen is sinds de middeleeuwen het onderscheidende kleur- en vormrijk beeldmerk van een familie of persoon, uitgebeeld op een wapenschild. Een familiewapen kan voor naamdragende afstammelingen erfelijk of persoonlijk zijn.

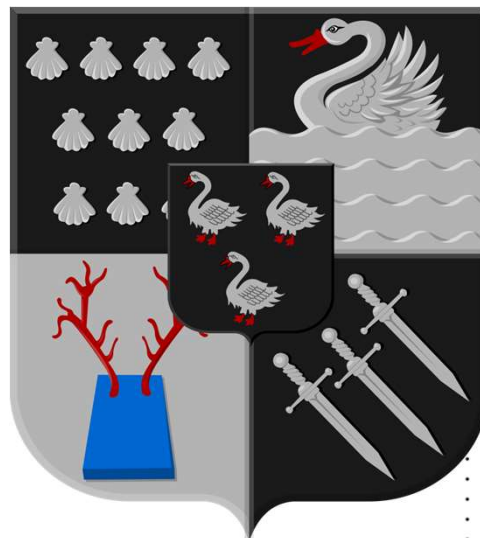
GEMEENTE JABBEKE

- Wat zien jullie en wat zou het kunnen betekenen?

Het wapenschild toont een grafzerk met een herten gewei

Het wapenschild is met een sabel een zwaan van zilver, gebekt van keel, zwemmend op een water.

Schelpen

DE ZWANEN

- Zwanen = een statussymbool, hoe meer zwanen iemand had hoe meer status die persoon had. Alleen de adel mocht zwanen houden.
- Waardigheid, deftigheid, trouw

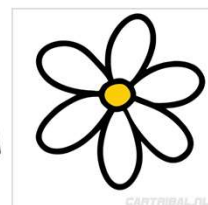

WAT BETEKENT WELK KLEUR, SYMBOOL?

- * Rood - moedig, dapper
- * Blauw - koninklijk, eerlijk
- * Groen - mild, hoopgevend
- * Geel/goud - wijsheid, rijkdom
- * Grijs/Zilver - trouw, sterk
- * Zwart - gevaar
- * Paars - edel, waardigheid

Hoop

leven

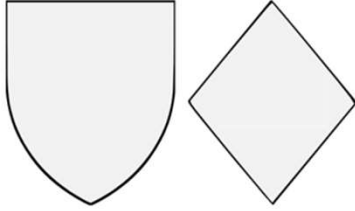
Vrede

moed en geluk

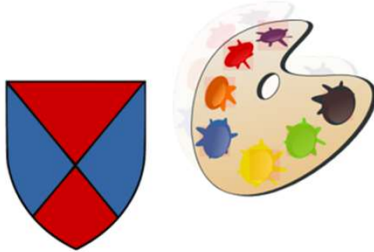
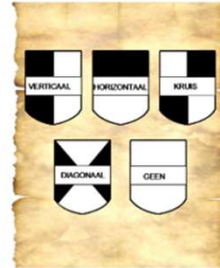

Wapenschild ontwerpen!!

Stap 1: kies de vorm die je wapenschild gaat krijgen.

stap 2: kies de lijnen die je zal toevoegen op je wapenschild. Kies uit verticaal, horizontaal, kruis of diagonaal

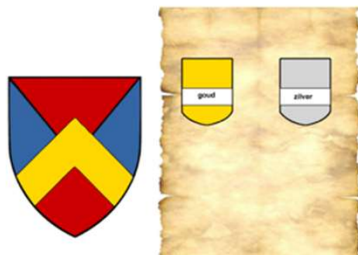
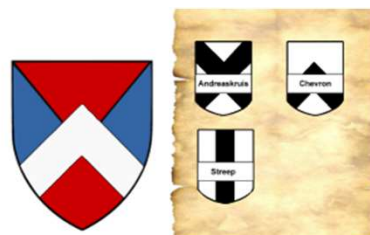

stap 3: kies twee kleuren. (Geen zwart)

Dit worden je wapenschild kleuren. Schilder nog niet. Kijk eerst naar stap 4.

stap 4: Je kiest voor een volgende streep. Je kiest voor het Andreaskruis, Chevron of de streep.

Stap 5: Welk kleur krijgt je volgende streep? Kies je voor silver of goud?

stap 6: personaliseer je wapenschild door tekeningen toe te voegen.

